

Priopćenje za medije

Luxembourg, 13. rujna 2021.

Neučinkovitosti u suradnji sa zemljama izvan EU-a u području vraćanja nezakonitih migranata

Suradnjom EU-a sa zemljama izvan Unije nije se učinkovito zajamčilo da se migranti koji nezakonito borave na području EU-a vrte u svoje zemlje, stoji u tematskom izvješću koje je danas objavio Europski revizorski sud (Sud). Tijekom razdoblja 2015. – 2020. EU je ostvario tek ograničen napredak u sklapanju sporazuma o ponovnom prihvatu sa zemljama izvan EU-a. Osim toga, mjere EU-a nisu dovoljno usavršene da se njima zajamči da zemlje izvan EU-a ispunjavaju svoje obveze ponovnog prihvata u praksi.

Od 2008. broj stranih državljana kojima je naloženo da napuste EU jer su na to područje ušli ili na njemu borave bez dozvole svake godine doseže otprilike pola milijuna. Međutim, u stvarnosti se manje od svake pete osobe vrati u svoju zemlju izvan Europe. Jedan je od razloga za malen broj nezakonitih migranata koji se vrte otežana suradnja sa zemljama njihova podrijetla. EU je stoga već sklopio 18 pravno obvezujućih sporazuma o ponovnom prihvatu te je službeno započeo rasprave u tom području sa šest dodatnih zemalja. Nedavno je i na temelju pregovora postigao šest pravno neobvezujućih dogovora o vraćanju i ponovnom prihvatu.

„Očekujemo da će ova revizija doprinijeti raspravi o novom paktu EU-a o migracijama i azilu jer djelotvorna politika ponovnog prihvata kojom se dobro upravlja čini ključan dio sveobuhvatne migracijske politike“, izjavio je Leo Brincat, član Europskog revizorskog suda zadužen za ovo izvješće. „Međutim, trenutni sustav EU-a za vraćanje obilježavaju znatne neučinkovitosti koje vode do učinka suprotnog željenome: umjesto da se destimulira nezakonite migracije, stvara se poticaj za njih.“

Iako je EU službeno vodio dijalog i započeo pregovore sa zemljama s najvećim brojem nezakonitih migranata koji nisu vraćeni, revizori upozoravaju da su rezultati u razdoblju 2015. – 2020. prilično ograničenog opsega.

Pregovori o sporazumima EU-a o ponovnom prihvatu često su ugroženi pitanjima koja su već dugo problematična, kao što je obvezno uključivanje klauzule o „državljanima trećih zemalja“, kojoj se zemlje izvan EU-a često protive. S druge strane, u pregovorima o pravno neobvezujućim

U ovom priopćenju za medije iznesene su glavne poruke tematskog izvješća Europskog revizorskog suda. Cjeloviti tekst izvješća dostupan je na eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

dogovorima o ponovnom prihvatu postignut je veći uspjeh, ponajprije jer je njihov sadržaj fleksibilan i može se prilagođavati.

U izvješću se kao još jedan nedostatak ističe nedovoljna sinergija unutar samog EU-a. EU nije uvijek zauzimao jednoglasno stajalište prema zemljama izvan EU-a, dok Europska komisija nije uvijek uključila ključne države članice da se olakša proces pregovora. Zbog toga neke zemlje izvan EU-a smatraju da sklapanje sporazuma o ponovnom prihvatu nema dodanu vrijednost u odnosu na bilateralnu suradnju, posebice ako ostvaruju koristi od velikodušnih bilateralnih dogovora s određenim zemljama EU-a. Unatoč tome, u slučajevima u kojima su države članice zauzele sasvim usklađena stajališta to se pokazalo korisnim za odmrzavanje pregovora i postizanje dogovora o ponovnom prihvatu.

Osim toga, revizori ne vide dovoljan napredak u poticanju zemalja izvan EU-a da ispune svoje obveze u pogledu ponovnog prihvata. Komisija je djelotvorno pružila financijsku pomoć za projekte kojima se podupiru razvoj, reintegracija i izgradnja kapaciteta. Međutim, imala je poteškoća s upotrebom drugih politika koje mogu služiti kao djelotvorna potpora u pregovorima, čak i u slučajevima u kojima je imala duboke političke i gospodarske odnose s određenom zemljom. Revizori su utvrdili da su među brojnim alatima kojima EU raspolaže opipljivi rezultati ostvareni samo s pomoću jednoga: viznom politikom EU-a, čije izmijenjene odredbe mogu pomoći u poticanju zemalja izvan EU-a na suradnju u području ponovnog prihvata.

EU istodobno nastoji pomoći državama članicama da poboljšaju praktičnu suradnju u području vraćanja i ponovnog prihvata, posebice pružanjem potpore mrežama u kojima su uspješno objedinjeni nacionalni resursi i povećanjem Frontexove potpore aktivnostima koje prethode vraćanju i operacijama vraćanja. Te su mjere bile uglavnom relevantne. Međutim, njihov stvarni učinak i dalje je nepoznat jer na podatke EU-a o vraćanju i suradnji u području ponovnog prihvata utječu vrlo rašireni nedostaci: podatci su nepotpuni i nisu u cijelosti usporedivi među različitim državama članicama.

Kontekst

Ova je revizija bila usmjerena na razdoblje od 2015. godine, kada je Komisija uvela Akcijski plan o vraćanju, do sredine 2020. godine. Sporazumi EU-a o ponovnom prihvatu sklapaju se između EU-a i zemalja izvan EU-a. Takvi sporazumi imaju prednost pred bilateralnim sporazumima o ponovnom prihvatu koje sklapaju pojedinačne države članice EU-a. Komisija od 2016. radi i na postizanju praktičnih dogovora o suradnji sa zemljama izvan EU-a (tj. pravno neobvezujućih dogovora o vraćanju i ponovnom prihvatu).

Tematsko izvješće br. 17/2021 „Suradnja EU-a s trećim zemljama u području ponovnog prihvata: provedene su relevantne mjere, ali ostvareni su ograničeni rezultati” dostupno je na internetskim stranicama Suda (eca.europa.eu) na 23 jezika EU-a.

Sud je nedavno objavio izvješća o [uspješnosti Frontexa](#) i [upravljanju migracijama na razini EU-a](#). Kasnije ovog mjeseca objavit će i izvješće o mjerama Europolu za borbu protiv krijumčarenja migranata.

Sud predstavlja svoja tematska izvješća Europskom parlamentu i Vijeću EU-a, kao i drugim zainteresiranim stranama, kao što su nacionalni parlamenti, dionici u predmetnom sektoru i predstavnici civilnog društva. Velika većina preporuka koje Sud iznosi u svojim izvješćima provede se u djelo.

Kontakt za medije

Služba Suda za odnose s medijima: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – M: (+352) 691 551 502
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – M: (+352) 691 553 547